



Kevitsan kaivoshankkeen Natura -arviointi, helmikuu 2007

LUONNONSUOJELULAIN 65 §:N MUKAINEN LAUSUNTO KEVITSAN KAIVOSHANKKEEN NATURA -ARVIOINNISTA

Hankkeen vaihe

Hankkeeseen on sovellettu ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA laki 468/1994 ja asetus 268/1999). Lapin ympäristökeskus on antanut yhteysviranomaisen lausunnon hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta 14.3.2005. Tämän jälkeen kaivoshanke päätettiin toteuttaa laajempaan ja yhteysviranomaisen antoi lausuntonsa muuttuneesta arviointiohjelmasta 20.2.2006. Vaikka Natura -arviointi on tehty osana YVA -prosessia, Lapin ympäristökeskus antaa LsL 65 §:n mukaisen lausunnon erillään yhteysviranomaisen arviointiselostuksesta annettavasta lausunnosta.

Scandinavian Gold Prospecting AB on 14.3.2006 jättänyt ympäristölupavirastoon ilmoituksen ympäristönsuojelulain 30 §:n 2 momentin mukaisesta koe-luonteisesta toiminnasta, jossa on tarkoitus louhia näyte-erä malmia Kevitsan-sarvessa sijaitsevalta kaivoslain mukaiselta valtausalueelta Sodankylän kunnassa. Pohjois-Suomen ympäristölupavirasto on 12.4.2006 antanut päätöksen koetoiminnasta.

Hankkeesta vastaava Scandinavian minerals Ltd. on jättänyt hakemuksen kaivospiirin määrittämiseksi Kauppa- ja teollisuusministeriölle joulukuussa 2006.

Hankkeen kuvaus

Kevitsan kaivoshankkeen tarkoituksena on hyödyntää Kevitsan monimetalliesiintymää. Esiintymä on suuri ja suhteellisen matalapitoinen Fe-Ni-Cu –sulfidien pirotekniikka. Kumuloituneet mineraalit ovat oliviini, klinopyrokseeni ja ortopyrokseeni. Mineraalivarannot ovat 300 metrin syvyyteen asti ja alimalla hyödynnettävän malmin nikkelipitoisuudella 0,18 % ovat noin 70 miljoonaa tonnia. Vuosittain malmia louhitaan noin 4-5 miljoonaa tonnia 15 vuoden ajan. Avolouhintaa alkaa maanpinnalta (taso 235 mpy) ja jatkuu tasolle -95 m asti. Malmia rikastetaan kaksivaiheisessa vaahdotuksessa erillisessä rikastamossa. Lopputuotteena syntyy kahta mineraalista sulfidirikastetta, joiden

pääarvoaineita ovat nikkeli ja kupari. Talteen saadaan myös malmissa esiintyvää kobolttia, platinaa, palladiumia ja kultaa. Rikasteet, joiden yhteismäärä on 120 000 tonnia vuodessa, kuljetetaan satamaan laivattaviksi asiakkaille.

Hankkeen keskeinen ominaisuus ovat suuret sivukivi- ja rikastushiekkamäärät. Sivukiveä syntyy kaivoshankkeen aikana noin 150 – 180 milj. tonnia ja sivukivikasojen pinta-ala on noin 200 ha. Rikastushiekkaa syntyy vuodessa yhteensä 3,8 – 4,8 milj. tonnia, josta niukkarikkistä (0,4 %) on noin 3,5 – 4,3 milj. tonnia ja runsasrikkistä (7 %) noin 0,4 – 0,5 milj. tonnia.

Esiintymän yhteyteen perustetaan avolouhos ja rakennetaan tuotantolaitos sekä toimintaa palvelevat muut toiminnot kuten tulotie, sähkölinja, läjitysalue, vesivarastoallas, vedenottamot ja putkilinjat. Kaivosalueen laajuus on noin 8 km² ja siitä rakennettavaksi tulee noin 5-6 km² louhoksen, sivutuotealueiden, rikastamon ja infrastruktuurin tarpeisiin.

Kevitsan kaivoshankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa on kuvattu tarkasti hankkeen kolme päätoimintasijoitusvaihtoehtoa, kolme raakaveden oton vaihtoehtoa, kaksi jätevesien johtamisvaihtoehtoa sekä viisi tieliikennevaihtoehtoa. Kaivoshankkeen eri toteuttamisvaihtoehtojen vaikutusten tarkastelu Natura –alueisiin on tehty pääsääntöisesti yleisellä tasolla, koska Natura –arvioinnin kannalta vaihtoehdot poikkeavat vain vähän toisistaan.

Tiedot Natura 2000 –verkostoon kuuluvista alueista

Kaivoshankkeen arvioidulla vaikutusalueella sijaitsee kaksi Natura 2000 –verkostoon kuuluvaa aluetta. Varsinainen kaivosalue sijaitsee Koitelaisen (FI1301716) Natura –alueen välittömässä läheisyydessä. Kaivoshankkeeseen liittyvistä tieliikennevaihtoehdoista kaksi kulkee olemassa olevia teitä pitkin Pomokairan (FI1301712) Natura –alueen poikki.

Koitelaisen 48 938 ha:n laajuinen alue on ehdotettu Natura 2000 –verkostoon luontodirektiivin mukaisena yhteisön tärkeänä pitämänä alueena (SCI –alue). Alue on myös ilmoitettu komissiolle lintudirektiivin mukaisena erityisenä suojelualueena (SPA –alue). Alueen suojelun perusteena ovat luontodirektiivin liitteen I mukaiset luontotyytit aapasuot (60%), luonnonmetsät (24%), vaihetumissuot ja rantasuot (5%), humuspitoiset lammet ja järvet (1 %), pikku joet ja purot (<1 %), tunturikankaat (1 %), keidassuot (<1 %), lähteet ja lähdesuot (<1 %), letot (3%), lehdot (<1 %), metsäluhdut (1 %), puustoiset suot (<1 %) ja tulvametsät (<1 %). Kaikkien luontotyyppien luonnontila on arvioitu erinomaiseksi. Alueen luontotyypeistä aapasuot, luonnonmetsät, letot ja puustoiset suot on arvioitu edustavuudeltaan erinomaisiksi muut luontotyytit hyviksi. Alueen suojeluperusteena ovat myös luontodirektiivin liitteen II lajit lapinleikki, lettorikko, ahma ja saukko.

Lintudirektiivin liitteen I linnuista alueella esiintyvät ampuhaukka, helmipöllö, hiiripöllö, huuhkaja, kapustarinta, kurki, lapinpöllö, lapintiira, laulujoutsen, liro, metso, palokärki, pohjantikka, pyy, sinirinta, sinisuohaukka, suokukko, suopöllö, teeri, uivelo, varpuspöllö, vesipääsky sekä neljä uhanalaista lajia. Alueen merkitys lintudirektiivin liitteen I lajien suojelulle on arvioitu hyvin tärkeäksi yhden uhanalaisen lajin osalta, kaikkien muiden lajien osalta merkittävaksi. Säännöllisesti alueella esiintyviä muuttolintuja ovat tuulihaukka, mustaviklo ja pikkusirkku.

Koitelaisen alue kuuluu kansallis- ja luonnonpuistojen kehittämisohjelmaan. Lisäksi alueeseen kuuluu kolme Koitelaisen laajennus –nimistä vanhojen metsien suojeluohjelmaan kuuluvaa aluetta (AMO120292). Alueen suojelu toteutetaan luonnonsuojelulain sekä maankäyttö- ja rakennuslain keinoin.

Euroopan yhteisöjen komissio on 13.1.2005 tekemällään päätöksellä hyväksynyt Pomokairan 92 358 ha:n laajuisen alueen luontodirektiivin mukaiseksi yhteisön tärkeänä pitämäksi alueeksi (SCI –alue). Alue on myös ilmoitettu komissiolle lintudirektiivin mukaisena erityisenä suojelualueena (SPA –alue). Alueen suojelun perusteena ovat luontodirektiivin liitteen I mukaiset luontotyytit aapasuot (35%), luonnonmetsät (30%), humuspitoiset lammet ja järvet (<1 %), pikku joet ja purot (2 %), tunturikankaat (1 %), letot (<1 %), lehdot (<1 %), puustoiset suot (15 %), tulvametsät (10 %), silikaattikalliot (2 %), tunturipajukot (2 %) ja Fennoskandian luonnontilaiset jokireitit (<1 %). Tunturikankaiden luonnontila on arvioitu hyväksi, muiden luontotyyppien erinomaiseksi. Alueen luontotyypeistä aapasuot, luonnonmetsät, pikku joet ja purot sekä puustoiset suot on arvioitu edustavuudeltaan erinomaisiksi, humuspitoiset lammet ja järvet edustavuudeltaan merkittäviksi. Muiden luontotyyppien edustavuus on hyvä. Alueen suojeluperusteena ovat myös luontodirektiivin liitteen II lajit lapinleikki, lettorikko, lapinhilpi, pohjanharmoyökkönen, ahma ja saukko.

Lintudirektiivin liitteen I linnuista alueella esiintyvät ampuhaukka, helmipöllö, hiiripöllö, huuhkaja, kapustarinta, kurki, lapinpöllö, lapintiira, laulujoutsen, liiro, metso, palokärki, pohjantikka, pyy, sinirinta, sinisuohaukka, suokukko, suopöllö, uivelo, varpuspöllö, vesipääsky sekä kolme uhanalaista lajia.

Alue muodostuu Pomokairan-Tenniöaavan ja Ilmakiaavan soidensuojeluohjelmaan kuuluvista alueista, Pomokairan vanhojen metsien suojeluohjelmaan kuuluvasta alueesta ja Mätäsaavasta, joka on vanhoihin ohjelmiin kuulumaton ta valtion maata. Pomokairan-Tenniöaavan ja Ilmakiaavan alueet on toteutettu muodostamalla niistä luonnonsuojelulain nojalla soidensuojelualueet. Alueet toteutetaan muiltakin osin luonnonsuojelulain keinoin.

Hankkeen vaikutusalueen suhde Pomokairan Natura –alueeseen

Varsinainen kaivosalue sijaitsee suhteellisen kaukana Pomokairan Natura –alueesta. Kaivoshankkeeseen liittyvistä tieliikennevaihtoehdoista kaksi (RT1 ja RT4) kulkee kuitenkin olemassa olevia teitä pitkin Pomokairan alueen poikki ja siihen rajautuen. Petkulan kylätie ja valtatie 4 kulkevat noin 1,8 km:n matkan Ilmakiaavan itäosan poikki ja noin 0,9 km:n matkan siten, että Natura –alue rajautuu valtatie 4:ään. Häiriövaikutusaluetta ei ole määritelty.

Natura-arvioinnissa kuvatut vaikutukset Pomokairan Natura –alueeseen

Kaivoshankkeen seurauksena liikenne olemassa olevilla teillä (Petkulan kylätie ja valtatie 4) tulee lisääntymään. Arvion mukaan raskas liikenne tulisi lisääntymään 15 – 20 % ja henkilöliikenne 10 %. Vaikutukset Natura –alueeseen ovat siten luonteeltaan linnustoon ja eläimistöön kohdistuvia lisään-

tyvän liikenteen melusta aiheutuvia häiriöitä sekä liikenteen aiheuttamaa onnettomuuksista johtuvaa kuolleisuuden kasvua.

Koska liikenne kulkee olemassa olevaa suhteellisen vilkkaasti liikennöityä tie-reittiä pitkin, liikenteen lisäys on suhteellisesti verrattain pientä ja lintuihin kohdistuva lisääntyvän liikenteen aiheuttama kuolleisuus kohdistuu satunnaisuuteen perustuen pääsääntöisesti runsaslukuisiin lajeihin, vaikutuksien voidaan katsoa olevan merkityksettömän pieniä. Vaikutukset luontodirektiivin liitteen II nisäkkäisiin, ahmaan ja saukkoon, on arvioitu lajien harvalukuisuuden ja tyyppillisten elinympäristöjen perusteella merkityksettömän pieniksi. Natura –alueella esiintyvien luontodirektiivin liitteen II lajien lettorikon, lapinleikin ja pohjanharmoyökkösen tunnetut esiintymäalueet ovat niin etäällä, ettei hankkeella ole vaikutuksia näihin lajeihin.

Hankkeen vaikutusalueen suhde Koitelaisen Natura –alueeseen

Kevitsan kaivosalueen kaivostoiminnot sijaitsevat lähimmillään noin puolenkilometrin etäisyydellä Koitelaisen Natura –alueesta. Vesivarastoalueelta lyhin etäisyys sen itäpuolella sijaitsevalle Natura –alueeseen kuuluvalla Satojärven pohjoispuolen suoalueelle on noin 750 m ja vastaavasti sivukivialueelta etäisyys pohjoispuolella sijaitsevalle Huutamoavalle on noin 550 m.

Kaivoshankkeen vaikutusalueen laajuutta on arvioitu pölyn ja kuivatusvaikutuksen sekä melun suhteen.

Louhoksen kuivatusvaikutuksen on arvioitu ulottuvan 1,2 – 1,8 km etäisyydelle louhoksesta. Hankkeen vaikutusalueen laajuus (198 ha) on noin 0,4 % Koitelaisen Natura –alueesta. Arvio vaikutusalueen laajuudesta perustuu Geologian tutkimuskeskuksen geologi U. Väisäsen ja geofyysikko E. Lanteen vuonna 2005 julkaisemaan raporttiin "Kevitsan hydrogeologinen selvitys".

Pölyvaikutuksen on katsottu ulottuvan 1 km etäisyydelle pölyävistä kohteista, poikkeustilanteessa enintään 2 km päähän. Kaasumaisten päästöjen vaikutus- aluetta ei ole määritetty tarkasti, koska päästöjen leviämisestä ei ole tehty mallinnusta.

Melun osalta on päädytty käyttämään 45 dB mukaista ohjearvoa, joka on valtioneuvoston päätöksen (993/92) mukainen ohjearvo mm. päiväsaikana luonnonsuojelualueilla. Tehdyn meluselvitystutkimuksen (Ramboll 2006) mukaan 45 dB ohjearvo ei ylity Koitelaisen Natura –alueella kaivoksen rakentamis- eikä tuotantovaiheen aikana vaan se jää rakentamisaikana lähimmillään 100 metrin etäisyydelle ja tuotantovaiheen aikana 650 metrin etäisyydelle Natura –alueesta Huutamoavan puolella ja 150 metrin etäisyydelle Satojärven puolella. Satojärven melutaso on rakentamisaikana tasolla noin 20 dB ja tuotantoaikana sitä hieman pienempi.

Tehdyt selvitykset

Kasvillisuusselvityksen, joka sisältää myös luontotyyppikartoituksen, Kevitsan alueelta ovat tehneet FM Aulikki Laine ja kasviharrastaja Kaija Helle sekä Lapin Vesitutkimus Oy 15.-18.7. ja 2.-4.9.2004 sekä 18.-22.7.2005. Maastoin-

ventointi on tehty kulkemalla peruskartalta ennakoita valittu reitti ja tarkastelemalla ja kuvaamalla sen varrella esiintyvät luontotyytit ja niiden lajisto.

Kevitsan kaivosalueen linnustoselvityksen ovat tehneet luontokartoittaja Tuomas Väyrynen, lintuharrastaja Ossi Pihajoki sekä Lapin Vesitutkimus Oy. Metsälinnustoa on selvitetty pääosin linjalaskennoin ja soiden ja järvien linnustoa pistelaskennoin. Satojärven linnustoa on selvitetty pistelaskennoin vuosina 2003-2006. Tämän lisäksi järven rantametsien ja luhtien linnustoa on selvitetty kiertoalaskennalla vuosina 2004 ja 2006. Yhteensä järvellä suoritettu 9 pesimäaikaista ja 2 syysmuuton aikaista laskentaa.

Natura-arvioinnissa kuvatut vaikutukset Koitelaisen Natura –alueeseen

Luontodirektiivin luontotyytit:

Koitelaisen Natura –alueen suojeluperusteeksi on ilmoitettu 13 luontodirektiivin liitteen I mukaista luontotyytiä. Hankkeen vaikutusalueella esiintyy näistä seitsemän. Luontotyyteihin kohdistuvat vaikutukset syntyvät ilmapäästöjen ja mahdollisen kuivatusvaikutuksen seurauksena. Valuma- ja suotovesien mahdollisia vaikutuksia ei arvioinnissa kohdisteta tiettyihin luontotyyteihin.

Hankkeen vaikutusten merkittävyys sekä vaikutusten toteutumisen todennäköisyys on luontotyytien osalta kuvattu arvioinnissa seuraavasti. Ilmoitettu prosenttiosuus kuvaa kuinka suuri osuus luontotyytin pinta-alasta sijaitsee kaivoshankkeen vaikutusalueella.

Humuspitoiset lammet ja järvet (23,3, %): Kuivatusvaikutuksen seurauksena luontotyyteissä, jota Satojärvi edustaa, tapahtuisi mataloitumista ja umpeenkasvua. Vaikutusten merkittävyyttä voidaan pitää luontotyytin osalta vähäisinä ja todennäköisyydeltään odotettavina.

Vaihtelumuotot ja rantasuot (0,6 %): Kuivatusvaikutuksen seurauksena luontotyytiin, jota esiintyy Satojärven rannalla, lajistossa ja kasvillisuustyyteissä tapahtuisi muutoksia. Vaikutusten merkittävyyttä voidaan pitää luontotyytin osalta vähäisinä ja todennäköisyydeltään odotettavina.

Letot (4,5 %): Lettoja esiintyy Satojärven koillispuolella. Kuivatusvaikutuksen seurauksena kasvillisuusvaikutukset ovat muita suotyytejä todennäköisempiä ja voimakkaampia ravinteisilla letoilla. Hankkeen vaikutuksia luontotyytiin voidaan pitää merkityksellöminä.

Aapasuot (0,07 %): Hankkeen kuivatusvaikutuksia luontotyytiin voidaan pitää merkityksellöminä

Luonnonmetsät (0,1 %): Ilmapäästöjen osalta herkimpiä luontotyytejä ovat boreaaliset luonnonmetsät, joissa vaikutukset todennäköisesti lieviä mikro-kooppisesti havaittavia vaurioita ja mahdollisesti epifyyttisten jäkälien ja sammalten vähentymistä. Luontotyytiä esiintyy lähimmillään Satojärven itä- ja koillispuolella 1,8 – 2,2 km:n etäisyydellä rikastamosta. Hankkeen vaikutuksia luontotyytiin voidaan pitää merkityksellöminä tai vähäisinä, mutta todennäköisinä.

Metsäluhdet (4,1 %): Luontotyyppiä esiintyy Satojärven rannalla. Kuivatusvaikutuksen seurauksena rantaluhdat pensaikoituvat. Toisaalta järven umpeenkasvun seurauksena osa järvestä muuttuisi luhdiksi ja siten luhtien pinta-ala ei välttämättä pieneneisi. Hankkeen vaikutuksia luontotyyppiin voidaan pitää merkitykseltään vähäisinä, mutta todennäköisyydeltään odotettavina.

Puustoiset suot (<2,4 %): Luontotyyppiä esiintyy Satojärven pohjoispuolella. Kuivatusvaikutukset luontotyyppiin ovat merkitykseltään vähäisiä ja epätodennäköisiä.

Luontodirektiivin lajit:

Koitelaisen Natura –alueen suojeluperusteeksi on ilmoitettu neljä luontodirektiivin liitteen II mukaista lajia: ahma, saukko, lapinleinikki ja lettorikko. Ympäristöhallinnon Eliölajit –tietojärjestelmässä hankkeen vaikutusalueella ei ole tiedossa olevia lapinleinikin ja lettorikon esiintymäpaikkoja, eikä niitä löydetty maastoinventoinneissakaan. Etäisyydet lähimpiin tiedossa oleviin esiintymiin ovat niin suuret (yli 5 km), ettei hankkeella katsota olevan vaikutusta em. kasvilajeihin.

Hankkeella ei ole vaikutusta ahmaan, koska sen elinpiiri laaja ja lajia tavataan alueella vain satunnaisena kulkijana. Alueen saukoista ei ole tehty erikseen kartoitusta. Vaikka Satojärvi kuuluisi lajin elinympäristöihin, arvioiduilla luontotyyppimuutoksilla ei todennäköisesti ole vaikutusta saukon esiintymiseen alueella, mutta häiriövaikutukset ovat odotettavia. Kaiken kaikkiaan hankkeen vaikutukset luontodirektiivin liitteen II lajeihin arvioidaan merkityksettömän pieniksi tai vähäisiksi.

Lintudirektiivin linnut ja säännöllisesti esiintyvät muuttolinnut:

Koitelaisen Natura –alueella tavataan tietolomakkeen perusteella yhteensä 26 lintudirektiivin liitteen I lintulajia ja 3 alueella säännöllisesti esiintyvää muuttolintulajia. Inventoinneissa vaikutusalueelta havaittiin 20 liitteen I lajia ja 2 muuttolintulajia.

Kaivoshanke vaikuttaa alueen lintulajistoon suoraan hankkeen rakentamiseen ja toimintaan liittyvien häiriövaikutusten kautta ja epäsuorasti biotooppien kuivumisesta johtuvista muutoksista. Esimerkiksi kosteikkolajien osalta biotooppimuutoksia voidaan pitää jopa meluvaikutuksia voimakkaampina.

Linnustollisesti merkittävimmät alueet hankkeen vaikutusalueella ovat Satojärvi sitä ympäröivine suoalueineen sekä Huutamoapa, joille selvityksen mukaan kohdistuvat myös voimakkaimmat meluvaikutukset rakentamisaikana. Tuotantoaikaiset meluvaikutukset vaimentuvat nopeasti Huutamoaavan suunnalla, koska sivukivialueen maastonmuodot toimivat meluesteenä. Meluvaikutukset kohdistuvat jossain määrin kaikkiin alueella pesiviin lajeihin. Melun aiheuttamat häiriövaikutukset vaihtelevat kuitenkin runsaasti lajista riippuen ja alueella, missä ei ole juuri ihmisen aiheuttamaa melua, vaikutukset voivat olla suurempia kuin asutuilla seuduilla. Näin ollen meluvaikutusten arviointiin liittyy runsaasti epävarmuutta.

Hankkeen vaikutusten merkittävyyttä on lintudirektiivin lintujen ja säännöllisesti esiintyvien muuttolintujen osalta kuvattu arvioinnissa seuraavasti:

Lapintiira (*Sterna paradisaea*): 8 – 37 paria pesii Satojärvellä, joten hankkeen vaikutusalueella pesii merkittävä osa (16-100 %) Natura –alueen lapintiirroista. Meluhäiriöllä ja erityisesti biotooppimuutoksilla arvioidaan olevan merkittävyydeltään kohtalaisia vaikutuksia lajiin. Lapintiiran osalta arvioinnin luotettavuustaso on lajeista heikoimpia, sillä laji pesii yleensä kolonioissa ja niiden paikka saattaa vaihdella vuodesta toiseen. Koitelaisen Natura –alueella esiintyy Satojärven lisäksi myös muita vaihtoehtoisia pesimäbiotooppeja. Satojärven mataloituminen ja umpeenkasvu saattaa vaikuttaa järven kalastoon ja sitä kautta myös niitä ravintonaan käyttäviin lajeihin, kuten tiiroihin.

Joutsen (*Cygnus cygnus*) pesii sekä Huutamoaavalla että Satojärvellä. Hankkeen vaikutusalueella pesii 4-18 % koko Natura –alueen joutsenista. Meluhäiriöllä ja biotooppimuutoksilla arvioidaan olevan merkittävyydeltään vähäisiä vaikutuksia lajiin. Biotooppimuutosten seurauksena Satojärvellä pesivän parin oletetaan siirtyvän pois nykyisiltä pesimäalueilta. Huutamoaavalla pesivään joutsenpariin arvioidaan kohdistuvan melusta johtuvaa häiriövaikutusta lähinnä hankkeen rakennusvaiheen aikana.

Uivelo (*Mergus albellus*): 1-2 parin pesimähavaintoja Satojärveltä, joten hankkeen vaikutusalueella pesii merkittävä osa (10-33 %) koko Natura –alueen uiveloista. Meluhäiriöllä ja biotooppimuutoksilla arvioidaan olevan merkittävyydeltään vähäisiä vaikutuksia lajiin. Umpeenkasvun seurauksena Satojärvellä pesivän parin oletetaan siirtyvän pois nykyisiltä pesimäalueilta.

Meluhäiriöllä ja biotooppimuutoksilla arvioidaan olevan merkittävyydeltään vähäisiä vaikutuksia Huutamoaavalla pesivään kurkipariin (*Grus grus*), koska alueen mahdolliset kuivatusvaikutukset ovat suuruudeltaan pieniä ja toteutuminen epätodennäköistä. Avointen rantaluhtien runsastuminen saattaa lisätä kurkien määrää alueella. Hankkeen vaikutusalueella arvioidaan tällä hetkellä pesivän 7 % koko Natura –alueen kurjista.

Meluhäiriöllä ja biotooppimuutoksilla arvioidaan olevan vähäisiä vaikutuksia kapustarintaan (*Pluvialis apricaria*) sekä pelkästään meluvaikutuksilla pohjantikkaan (*Picoides tridactylus*) ja palokärkeen (*Dryocopus martius*). Hankkeen vaikutusalueella arvioidaan pesivän 1-2 % koko Natura –alueen kapustarinoista, 2 -9 % pohjantikoista ja 20-33 % palokärjistä.

Suokukkoon (*Philomachus pugnax*, 0,4 – 0,7 %) ja vesipääskyyn (*Phalaropus lobatus*) kohdistuvat vaikutukset ovat merkityksettömän pieniä lajien runsauden vuoksi. Hankkeen vaikutusalueella arvioidaan pesivän 0,4 – 0,7 % koko Natura –alueen suokukoista ja 0,3 – 0,8 % vesipääskyistä.

Hankkeen vaikutusalue on mahdollista ravinnonhankinta-aluetta kolmelle uhanalaiselle lajille. Hankkeen vaikutukset näihin lajeihin ovat merkittävyydeltään vähäisiä.

Hankkeen vaikutukset suopöllöön (*Asio flammeus*), sinirintaan (*Luscinia svecica svecica*), pikkulokkiin (*Larus minutus*) ja liroon (*Tringa glareola*) arvioidaan olevan merkityksettömiä. Sinirinta saattaa jopa hyötyä rantojen pensaikoitumisesta. Hankkeen vaikutusalueella arvioidaan pesivän 0,6 – 0,7 % koko Natura –alueen liroista.

Natura -alueella säännöllisesti esiintyvistä muuttolinnuista vaikutusalueella on tavattu pesivänä mustaviklo (*Tringa erythropus*) ja pikkusirkku (*Emberiza pusilla*). Biotooppimuutosten osalta pikkusirkku saattaa hyötyä rantojen pensakoitumisesta kun taas mustaviklojen määrää saattaa lisätä avointen rantaluhtien runsastuminen. Hankkeen vaikutukset molempiin lajeihin on arvioitu vähäisiksi. Hankkeen vaikutusalueella arvioidaan pesivän 2,8 % koko Natura -alueen pikkusirkuista ja 25 – 33 % mustavikloista.

Vaikutukset Koitelaisen Natura -alueen eheyteen:

Hanke ei estä luontotyyppien eikä lajien suotuisan suojelutason saavuttamista. Hanke ei vaikuta haitallisesti alueen eheyteen, mutta sen on arvioitu heikentävän alueen luontotyyppejä, muuttavan ja vähentävän alueen tärkeitä elinympäristöjä sekä aiheuttavan tyypillisten piirteiden vähenemistä.

Lieventävät toimenpiteet ja vaikutukset niiden jälkeen

Kaivoshankkeen vaikutuksia voidaan lieventää varsin tehokkaasti kuivatusvaikutuksen osalta turvaamalla Satojärven pinnankorkeuden säilyminen luontaisella tasolla padotuksen avulla. Näin voidaan välttää järveen ja sitä ympäröiviin luontodirektiivin luontotyyppeihin kohdistuvat kuivatusvaikutukset. Vaikutukset Satojärveen (*humuspitoiset lammet ja järvet*) ja sitä ympäröiviin *vaihtumis- ja rantasoihin* ovat padotuksen jälkeen merkityksettömiä.

Ilmapäästöjen vaikutuksia voidaan lieventää lähinnä pölyn (kastelu, rikastushiekka-altaan täyttötekniikka, suojaus- ja pölynkeruurakenteet) ja haitallisten raskasmetallien osalta. Kaasupäästöihin vaikutusmahdollisuudet ovat pienemmät.

Hankkeesta Koitelaisen luontotyypeille aiheutuvat vaikutukset lieventävien toimenpiteiden jälkeen voidaan luokitella kokonaisuudessaan merkityksettömän pieniksi tai vähäisiksi.

Meluvaikutuksia voidaan lieventää meluvalleilla, sivukivialueiden ja rikastushiekka-aitaiden täyttösuuntien suunnittelulla ja työskentelyn rajoittamisella melun kannalta haitallisimmilla alueilla lintujen pesimäaikana. Em. toimenpiteillä lintuihin kohdistuvia häiriövaikutuksia voidaan lieventää jonkin verran. Lisäksi uiveloon kohdistuvia vaikutuksia voidaan kompensoida Koitelaisen eteläosan lammille sijoitettavilla pesäpöntöillä.

Lieventävillä ja kompensoivilla toimilla arvioidaan voitavan lieventää vaikutuksia joutsenen, uivelon, kapustarinnan, liron, vesipääskyn ja lapintiiran osalta siten, että hankkeen vaikutukset olisivat niiden toteuttamisen jälkeen näille lajeille merkityksettömiä. Lieventävien toimenpiteiden jälkeen merkitykseltään vähäisiä vaikutuksia esiintyisi sinisuohaukkaan, kurkeen, palokärkeen, pohjantikkaan, pikkusirkkuun sekä kolmelle uhanalaiselle lajille.

Koitelaisen linnustoon kohdistuvat vaikutukset ovat luonteeltaan palautuvia. Linnustovaikutukset ovat lieventävien toimenpiteiden jälkeen kokonaisuutena merkitykseltään vähäisesti Koitelaisen linnuston tilaa heikentäviä tai merkityksettömiä.

Vaikutuksia luontodirektiivin liitteen II eläinlajeihin voidaan lieventää hyvin vähäisesti eli vaikutukset näihin lajeihin ovat lieventävien toimien jälkeen edelleen joko merkityksettömiä tai vähäisiä.

Lieventävien toimien jälkeen hankkeella ei ole vaikutusta alueen eheyteen.

Seurannan tarkastelu

Satojärven linnustollisten arvojen seuranta suoritetaan vuosittain perustamalla alueelle pysyvä vesi- ja rantalinnuston seurantatutkimusalue. Vastaavan tyyppiselle järvelle kaivosalueen vaikutusalueen ulkopuolelle perustetaan kontrollialue.

Hankkeen ilmapäästöjen biologisia vaikutuksia seurataan Koitelaisen Natura –alueelta eri etäisyyksiltä hankealueesta kerättävien kangasrousku- ja kekomuu-rahaisnäyttein, joista analysoidaan raskasmetallit. Näytteenotto voidaan tehdä kerran kolmessa vuodessa ja näytteenotto tulisi jo tehdä ennen rakentamisen käynnistämistä.

Satojärven pinnankorkeutta tulee mitata jo kaivoksen rakentamisaikana, jolloin saadaan tietoa järven normaalista vedenpinnan korkeusvaihtelusta. Näin ollen järven pintaa pystytään pitämään luontaisella korkeudella tarvittaessa myös kaivoksen toiminnan aikana. Satojärven veden laatua tulee seurata ympärivuotisella vesinäytteenotolla. Vedenlaadun seuranta aloitetaan ennen kaivoksen rakentamisen aloittamista.

LAPIN YMPÄRISTÖKESKUKSEN LAUSUNTO

Kevitsan kaivoshankkeen Natura –arviointi ja Lapin ympäristökeskuksen tässä yhteydessä antama lausunto kohdistuvat edellä kuvatun kaltaiseen toimintaan, jossa Kevitsan monimetalliesiintymää hyödynnetään avolouhoksena, josta vuosittain louhitaan malmia noin 4-5 miljoonaa tonnia 15 vuoden ajan. Mikäli hankkeen myöhemmässä vaiheessa malmiesiintymää hyödynnettäisiin maanalaisessa kaivoksessa tai toiminta muutoin muuttuu oleellisesti, vaikutukset Koitelaisen Natura –alueen suojeluperusteena oleviin luonnonarvoihin tulee tarkastella erillisessä arvioinnissa.

Arvioinnin asianmukaisuus Pomokairan Natura –alueen osalta

Lapin ympäristökeskuksen näkemyksen mukaan arvioinnissa tehty ratkaisu varsinaisen laji- ja luontotyyppikohtainen arvioinnin kohdistumisesta Koitelaisen Natura –alueeseen ja vaikutusten tarkastelu yleispiirteisemmällä tasolla (ns. Natura –tarveharkintana) Pomokairan Natura –alueen osalta, on riittävä ja perusteltu.

Arvioinnin asianmukaisuus Koitelaisen Natura –alueen osalta

Natura –arvioinnin tarkoituksena on luoda riittävä tiedollinen pohja hankkeen Natura 2000 –alueisiin kohdistuvien vaikutusten arvioimiseksi. Seuraavassa esitetään Lapin ympäristökeskuksen näkemyksiä sellaisista asioista ja puutteista, joihin hankkeesta vastaavan tulee kiinnittää erityistä huomiota, jotta luvanmyöntämisen edellytykset täyttyvät.

Lapin ympäristökeskuksen näkemyksen mukaan Kevitsan kaivoshankkeen Natura -arviointi on rakenteeltaan johdonmukainen ja selkeästi ydinkysymyksiin keskittyvä. Arvioinnin puutteena on, ettei se kaikilta osin perustu riittäviin selvityksiin. Arvioinnissa ei myöskään kaikilta osin edetä riittävän yksityiskohtaiselle tasolle, eivätkä johtopäätösten varsinaiset perustelut käy ilmi tekstistä. Esimerkiksi laji- ja luontotyyppikohtaisten vaikutusten osalta, arvioinnin lopputulokseen johtaneet perustelut, sikäli kun niitä on esitetty, ovat hajallaan eri puolilla arviointia ja kokonaiskuvan saaminen on varsin vaikeaa.

Koitelaisen Natura -alueen luonnonarvojen kannalta oleelliset vaikutustyyppit on arvioinnissa tunnistettu. Kuivatus- ja meluvaikutusten osalta arvioinnin pohjana ovat asianmukaiset selvitykset (Kevitsan hydrogeologinen selvitys / Meluarvio). Suotovesien aiheuttamien vaikutusten toteutumisen todennäköisyyden ja haittojen arviointi vaatii tarkempia tutkimuksia mm. murrosvyöhykkeen laajuudesta ja vesien virtaussuunnasta. Näitä Natura –arvioinnin riskienhallintaa käsittelevässä osuudessakin esitettyjä jatkotutkimuksia tarvitaan, jotta pystyttäisiin nykyistä varmemmin arvioimaan suotovesiin liittyviä riskejä.

Ilmapäästöjä ja niiden vaikutuksia käsitellään Natura –arvioinnissa hyvin yleispiirteisesti keskittyen lähinnä raskasmetallipölyn kulkeutumiseen ja luontotyyppille *boreaaliset luonnonmetsät* aiheutuviin vaikutuksiin. Arvioinnissa ei oteta lainkaan kantaa kaasumaisten päästöjen leviämiseen (esim. SO₂ ja NO_x –päästöihin) ja niiden mahdollisiin vaikutuksiin vaikka lieventävien toimenpiteiden tarkastelussa esitetään Satojärven kalkitsemista, mikäli happamoittavia vaikutuksia ilmenee. Lapin ympäristökeskuksen näkemyksen mukaan sekä kaasumaisten että hiukkaspäästöjen kulkeutumista tulisi mallintaa ja mahdollisia vaikutuksia käsitellä arvioinnissa nykyistä tarkemmin.

Natura –arvioinnissa esitetty vaikutusalue on laajimmillaan rajattu noin 1,8 km etäisyydelle louhosalueesta. Lapin ympäristökeskuksen näkemyksen mukaan luonnontieteellisesti parempi ratkaisu olisi ollut vaikutusalueen rajaaminen Satojärven suunnalla valuma-alueen (Moskujärvien va) rajan mukaisesti. Tällöin vaikutusalue olisi rajattu varovaisuusperiaatteen mukaan hieman laajemmaksi kuin mihin selvitysten mukaan esim. kuivatusvaikutukset ulottuvat.

Natura –arvioinnissa käytettyä vaikutusten suuruuden ja merkittävyyden luokittelua ja luokitteluiden kriteereitä esitetään taulukoissa 1 ja 2 (s. 4). Lapin ympäristökeskuksen näkemyksen mukaan käytetty suuruuden luokittelu aliarvioi vaikutusten laajuutta. Esitetyn luokittelun mukaan vaikutus, joka kohdistuu esim. 49 %:lle Natura –alueella sijaitsevasta luontotyyppistä arvioidaan suuruudeltaan vain *kohtalaiseksi*. Arvioinnissa ei oteta kantaa mikä yhteys suuruuden luokittelulla on merkittävyyden luokitteluun vaikkakin taulukoiden 14 ja 15 perusteella yhtäläisyyksiä näyttäisi selkeästi olevan. Koska vaikutuksen merkittävyyden arvioinnin ei tulisi perustua yksinomaan vaikutusten suuruuteen vaan myös esim. luontotyyppien osalta sen luonnontilaisuuteen, edustavuus-

teen ja esiintymisalueiden sijoittumiseen ko. Natura-alueella, näiden tekijöiden tulisi olla tarkastelun kohteena arvioinnissa. Kuitenkaan laji- eikä luontotyyppikohtaisissa arvioinneissa näitä tekijöitä ole juurikaan käsitelty. Huomioitavaa on myös se, että luokkiin *kohtalainen* tai *suuri merkittävyys* kuuluvat vaikutukset johtanevat luontotyyppin ja/tai lajin katoamiseen pitkällä aikavälillä. Tällöin luokittelussa tulisi selkeämmin ilmaista, että sekä suuret että kohtalaisen merkittävät vaikutukset ovat merkittävästi heikentäviä ja estävät antamasta hankkeelle lupaa.

Lapin ympäristökeskuksen näkemyksen mukaan arviointi ei ole riittävän yksityiskohtainen käsiteltäessä hankkeen vaikutuksia luontodirektiivin luontotyypppeihin. Hankkeen vaikutusalueella esiintyviä luontotyypppejä ei ole rajattu kartalle (liitteessä 1 esitetty biotooppiluokittelu ei vastaa luontodirektiivin luontotyyppiluokittelua), arvioinnissa ei ole esimerkiksi kuvattu luontotyyppien edustavuuksia eikä ole kuvattu niiden säilymiseen vaikuttavia tekijöitä ts. mihin luontotyyppien ominaispiirteisiin hanke vaikuttaa. Lisäksi hankkeen merkittävyyden tarkastelu tulisi esittää luontotyyppittain siten, että arvioinnin perustelut käyvät selkeästi ilmi tekstistä.

Arvioinnissa on käytetty Natura –tietolomakkeen arvioita luontotyyppien pinta-aloista vaikka tiedossa ovat olleet myös Metsähallituksen luontotyyppikartoitukseen perustuvat pinta-aratiedot. Esimerkiksi luontotyyppin *vaiheittomuus ja rantasuot* osalta Metsähallituksen inventointitietojen mukaan vaikutusalueella sijaitsee 61 % luontotyyppin pinta-alasta. Tämä poikkeaa merkittävästi arvioinnissa esitetystä 0,6 %:sta. Lapin ympäristökeskuksen mukaan arvioinnissa tulee käyttää parasta saatavilla olevaa tietoa, mikä tässä tapauksessa tarkoittaa Metsähallituksen koko Natura –alueen kattavia inventointeihin perustuvia tietoja pinta-aloista. Luontotyyppien osalta vaikutusten suuruuden – ja joiltain osin – myös merkittävyyden tarkastelu on tämän vuoksi tarpeen tehdä uudelleen.

Ympäristöhallinnon Eliölajit –tietojärjestelmän mukaan tiedossa olevat luontodirektiivin liitteen II kasvilajien esiintymät sijaitsevat etäällä hankealueesta. Lapin ympäristökeskus kiinnittää huomiota siihen, että ympäristövaikutusten arviointia varten tehdyt kasvillisuusselvitykset kohdistuvat pääosin Natura –alueen ulkopuolelle. Vuoden 2004 kasvillisuusinventoinnissa vain 2 kohdetta 54:stä sijaitsi Natura –alueella. Koska kuitenkin myös vaikutusalueella esiintyy näille lajeille sopivia kasvupaikkoja, on inventointia varovaisuusperiaatteen vuoksi tarpeen täydentää Natura –alueen osalta.

Linnustoselvitysten osalta ympäristökeskus kiinnittää huomiota siihen, että Satojärvi on tunnettu pitkään erityisesti ympäröivien suoalueiden vesilintujen sulkasadon aikaisena kerääntymisaikana. Arviointia varten tehdyt inventoinnit ovat kuitenkin keskittyneet pääosin alueen pesimälajistoon. Todennäköistä on, kun otetaan huomioon vaikutusalueen koko ja vaikutusten luonne, ettei kokonaiskuva alueen linnustosta, suojeluarvosta ja hankkeen vaikutuksista linnustoon todennäköisesti olennaisesti muuttuisi mahdollisten lisäselvitysten myötä. Natura -arvioinnissa tulisi kuvata ja arvioida alueen merkitys myös muiden kuin pesivän lajiston osalta. Lintudirektiivin liitteen I lajien ja säännöllisesti alueella esiintyvien muuttolintujen osalta merkittävyyden tarkastelu tulee esittää lajeittain siten, että arvioinnin perustelut käyvät ilmi tekstistä. Myös biotooppimuutosten lieventämisen (Satojärven patoamisen) vaikutuksia kosteikkolajien elinympäristöihin tulisi tarkastella uudelleen sen jälkeen kun lieventävien toimien kohdentuminen on arvioitu paremmin.

Meluvaikutusten osalta Lapin ympäristökeskus toteaa, että valtioneuvoston päätöksen mukainen ohjearvo (45 dB) virkistysalueille, määrittyy melun virkistyskäyttäjille aiheuttamasta häiriöstä. Luonnolle aiheutuvaa haittaa ei välttämättä voida arvioida keskimääräisen meluvyöhykkeen perusteella. Melun vaikutuksia linnustoon, erityisesti pesimäaikana, tulee selvittää siltä osin tarkemmin, että kuvataan tarvittavien räjäytystöiden määrä ja meluhuippujen voimakkuus ja melun leviäminen. Poikkeuksellisen kovan ja äkillisen melun leviäminen ja mahdolliset vaikutukset linnustoon tulee arvioida.

Merkittävimpana lieventävänä toimenpiteenä arvioinnissa esitetään Satojärven patoamista. Satojärven luusuaan rakennettavalla pohjapadolla estettäisiin kaivoksen aiheuttamat kuivatusvaikutukset ja turvattaisiin sekä järven vedenpinnan että ympäröivien suoalueiden vesipintojen säilyminen nykyisellään. Mahdollisen pohjapadon vaikutuksia ympäröivälle suoalueelle on vaikea arvioida ilman tarkempia tietoja mm. Satojärven luontaisista pinnankorkeuksista, järven valuma-alueen maanpinnankorkeuksista sekä pohjapadon mitoituksesta eli halutaanko pohjapadolla vaikuttaa tulva-, keskiveden- vai alivedenkorkeuteen. Merkittävä luontotyyppiin *letot* esiintymäalue sijaitsee noin 200 - 700 metrin etäisyydellä Satojärven pohjoispuolella. Lieventävän toimenpiteen tehokkuutta ja onnistumisen mahdollisuutta esimerkiksi ko. luontotyyppiin osalta on vaikea arvioida ilman edellä mainittuja tietoja.

Lapin ympäristökeskuksen mukaan arvioinnissa on asianmukaisesti käsitelty siihen liittyviä epävarmuustekijöitä ja mahdollisia riskejä. Riskienhallintaan liittyvät tekniset ratkaisut mm. suotovesivaikutusten välttämiseksi tulee kuvata hankkeen ympäristölupavaiheessa, jotta voidaan arvioida niiden tehokkuuden riittävyyttä ja jotta riskien minimointi saataisiin hyväksyttävälle tasolle.

Lapin ympäristökeskuksen arvio kaivoshankkeen vaikutuksista Pomokairan Natura –alueen luonnonarvoihin

Lapin ympäristökeskuksen näkemyksen mukaan Kevitsan kaivoshankeeseen liittyvien tieliikenteen reittivaihtoehtojen (RT1 ja RT4) vaikutuksia Pomokairan Natura 2000 –alueeseen on tarkasteltu luonnonsuojelulain 65 §:n edellyttämällä tavalla.

Tehdyn arvioinnin perusteella liikenteen aiheuttaman häiriön ja lisääntyneen onnettomuusriskin vaikutukset lintudirektiivin liitteen I ja luontodirektiivin liitteen II lajeihin ovat merkityksettömän pieniä, koska kyse on olemassa olevasta, suhteellisen vilkkaasti liikennöidystä tiereitistä ja liikenteen lisäys on suhteellisesti ottaen verrattain pientä.

Lapin ympäristökeskuksen näkemyksen mukaan voidaan edellä esitetyn perusteella todeta, etteivät Kevitsan kaivoshankkeeseen liittyvät tieliikennevaihtoehtot todennäköisesti merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden perusteella Pomokaira (FI1301712) on hyväksytty luontodirektiivin mukaiseksi yhteisön tärkeänä pitämäksi alueeksi (SCI –alue) ja ilmoitettu komissiolle lintudirektiivin mukaisena erityisenä suojelualueena (SPA –alue).

Lapin ympäristökeskuksen arvio kaivoshankkeen vaikutuksista Koitelaisen Natura –alueen luonnonarvoihin

Lapin ympäristökeskus katsoo, ettei Natura –arviointi täytä kaikilta osin sille asetettuja asianmukaisuuden vaatimuksia. Arviota on hankkeen lupavaihetta varten tarkennettava edellä selostetuilta osin, jotta lupaviranomaiset voivat riittävällä tavalla varmistua siitä, ettei merkittävästi heikentäviä vaikutuksia aiheudu. Lapin ympäristökeskuksen näkemyksen mukaan Koitelaisen Natura –alue on eräs boreaalisen luonnonmaantieteellisen vyöhykkeen merkittävimmistä laajoista, erämaisista suo- ja metsäluonnon suojelukohteista, joten alueeseen kohdistuvien vaikutusten arvioimiseen on suhtauduttava erityisellä vakavuudella.

Lapin ympäristökeskus antaa erikseen lausuntonsa lupaviranomaisille arvioinnin riittävydestä ja hankkeen vaikutusten merkittävydestä tarkennetun arvioon pohjalta.

Seuranta

Lapin ympäristökeskuksen näkemyksen mukaan YVA –selostuksessa kuvattua esitystä kaivoksen toiminta-ajan ympäristöseurantaohjelman rungoksi täydennettynä Natura –arvioinnissa esitetyillä Satojärven vesi- ja rantalinnuston seurannalla voidaan pitää monipuolisena ja se antaa hyvän pohjan yksityiskohtaisten tarkkailuohjelmien laatimiselle. Huomattavaa kuitenkin on, että erityyppisten seurantojen havaintopisteitä ja seuranta-asemia tulee riittävässä määrin sijoittaa myös Natura –alueelle. Seurannan aloittaminen ennen varsinaisen kaivostoiminnan aloittamista on tärkeää mm. pinta- ja pohjavesien osalta.

Yhteenveto

Luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:llä luodun järjestelmän tarkoituksena on kansallisesti toimeenpanna luontodirektiivin 6 artiklan vaatimus siitä, että Natura 2000-verkoston kuuluviin alueisiin kohdistuvien hankkeiden vaikutukset arvioidaan sen kannalta, miten ne vaikuttavat alueen suojelutavoitteisiin ja siitä, että toimivaltaiset viranomaiset hyväksyvät hankkeen vasta varmistuttuaan, ettei hanke vaikuta kyseisen alueen koskemattomuuteen.

Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on linjannut kyseisen artiklan tulkintaa mm. 7.9.2004 antamallaan ratkaisulla asiassa C-127/02. Sen kappaleessa 61 on täsmennetty asianmukaisen arvioinnin käsitettä ja todettu sen merkitsevän sitä, että alaa koskevat parhaat tutkimustulokset huomioon ottaen on yksilöitävä suunnitelman tai hankkeen kaikki sellaiset näkökohdat, jotka voivat yksinään tai yhdistettynä muiden suunnitelmien tai hankkeiden kanssa vaikuttaa alueen suojelutavoitteisiin. Toimivaltaiset kansalliset viranomaiset voivat hyväksyä hankkeen vain varmistuttuaan siitä, ettei se vaikuta haitallisesti kyseisen alueen koskemattomuuteen, kun otetaan huomioon toiminnan vaikutusten asianmukaista arviointia koskevat päätelmät. Näin on silloin, kun ei ole olemassa mitään tieteelliseltä kannalta järkevää epäilyä tällaisten vaikutusten aiheuttamasta jäämisestä.

Lapin ympäristökeskus katsoo, että kyseessä olevan hankkeen vaikutusten arviointi Koitelaisen (FI1301716) Natura –alueen osalta ei ole edellä esitetyillä perusteilla riittävä ja arviota on hankkeen lupavaihetta varten tarkennettava, jotta lupaviranomaiset voivat riittävällä tavalla varmistua siitä, ettei merkittävästi heikentäviä vaikutuksia aiheudu.

Hankkeeseen liittyvien tieliikennevaihtoehtojen osalta Lapin ympäristökeskus toteaa, etteivät ne todennäköisesti merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden perusteella Pomokaira (FI1301712) on hyväksytty luontodirektiivin mukaiseksi yhteisön tärkeänä pitämäksi alueeksi (SCI –alue) ja ilmoitettu komissiolle lintudirektiivin mukaisena erityisenä suojelualueena (SPA –alue).

Tulosaluepäällikkö

Ykä Karjalainen

Biologi

Liinu Törvi